

UVIJEK NEŠTO NOVO

1. Od malih nogu naše bake, naša uža i šira obitelj prepričavali su nam priče kako su oni slavili Božić dok su bili mali. Pričali bi nam o usmenoj tradiciji koja je obilježavala običaje i živote naših obitelji. Iz godine u godinu, kako smo rasli, mi smo preuzimali te običaje i dodavali neke nove koji su u naše vrijeme bili moderni. Slušajući priče naših predaka — sada, s ove perspektive — dolazim do zaključka da su oni isto to činili (dodavali nešto novo).

1.1. Svi naši preci potekli su iz jedne od kršćanskih denominacija koje postoje stoljećima u našim krajevima. Crkveni ceremonijalni obredi bili su — i jesu dan-danas — duboko ukorijenjeni u život jedne kršćanske obitelji.

1.2. Uz usmenu tradiciju Božića, danas imamo i snažnu struju komercijalnog Božića koja je pustila svoje krake unutar usmene tradicije crkve. Kao jedan od onih koji je rođen u takvom ozračju, volim i ljubim i jedno i drugo.

1.3. Ali u ovom članku bavimo se pitanjem: „Kako su apostoli gledali na značenje Božića?“ Iako je ova tema izlizana kroz povijest i mnogi biblijski učitelji dali su svoje mišljenje o „pravom i istinitom značenju Božića“, vjerujem da se i u njihovom slučaju dogodilo ono što se događalo i našim starima kroz povijest, a to je da su generacije nakon njih uvijek dodavale i dodavale nešto novo — nešto moderno. Vjerujem da se kroz cijelu povijest „apostolsko značenje Božića“ mijenjalo, krivilo, krivo

tumačilo i krivo učilo druge. Zbog toga danas imamo potpuno šaroliku sliku o pravom značenju Božića.

ISKRIVLJENA SLIKA O BOŽIĆU

2. Slika o apostolskom Božiću i njegovom značenju — i ovo je moje osobno mišljenje — zasluhuje biti ispričana od strane samih apostola, a ne od usmene crkvene tradicije. Priča o Božiću koju su apostoli živjeli bogata je, duboka, puna drame, puna divljenja i, na kraju, opisuje nam snagu, svetost, ljubav i pravednost našeg Boga Oca čije se ime „stvarno“ treba slaviti zauvijek.

2.1. Možda će nekima od vas moj uvod zvučati jako poznato, možda ćete pomisliti: „*I mnogi drugi biblijski učitelji su rekli da znaju pravo značenje Božića, tko si ti da si uzimaš za pravo reći da si ti taj koji zna koje je pravo značenje Božića!*“ I slažem se s vama, ja kao ja nemam nikakvo pravo, i zato sam rekao ranije... moja želja je vama pokušati prenijeti: „Kako su apostoli živjeli značenje Božića.“ Vi na kraju sami odlučite ima li ono što ja govorim smisla ili nema, želite li ili ne želite prihvatiti ono što ću ovdje reći.

2.2. Prije nego krenemo u biblijski tekst, želim reći ovo: ja kao pojedinac nemam nikakav problem s komercijalnim Božićem koji danas živi među nama, dapače, obožavam te dane u godini; gdje se okupljamo s našim najdražima, pjevamo božićne pjesme, ložimo vatru u našim pećima, pijemo kuhano vino, jedemo slastice i gledamo kako lampice na boru plešu uz ritam božićne pjesme. Prekrasno je biti dio toga. Tko ne bi volio takav ugođaj, mir i ljubav koju osjetimo tijekom tih nekoliko tjedana.

2.3. Ali moja želja je prikazati koliko daleko smo u našim crkvenim tradicijama otišli od istine: ja vjerujem da je „istina o Božiću“ koju naše kršćanske denominacije proklamiraju — „iskrivljena slika o Božiću“.

POPULARNA ISTINA O BOŽIĆU

3. U redu, da bismo razumjeli „apostolski Božić“ (zbog svrhe članka odlučio sam tako imenovati „pravo značenje Božića“ koje mi slavimo), moramo ići u Poslanice koje su napisane od samih apostola. Iz Poslanica možemo izvući ideju o apostolskom Božiću i onda tu ideju primijeniti u našim životima danas.

3.1. Jedna od prvih istina koju moramo razumjeti jest ovo: Božić nije događaj gdje „čovjek ljubi čovjeka“. Božić je istina koja govori o „Božjoj ljubavi prema čovjeku“. Apostol Pavao nam je napisao u *Rimljanima* 5,8 ovako: „Ali Bog pokaza svoju ljubav prema nama time što je Krist, dok smo još bili grješnici, umro za nas.“ Apostol Pavao nam ovdje govori o besplatnom daru koji nam Bog daruje u svojoj ljubavi.

— Bog je odlučio dati nam dar dok smo još bili grješnici! —

3.2. Kako izgleda taj dar? Bog nam u svojoj milosti daruje najčudesniji i najupečatljiviji dar, ali on to ne daruje svima; daruje ga „izabranima“. Daruje izabranima ulazak u kraljevstvo koje dolazi u

budućnosti na zemlji. I uz to, daruje im spasonosno srce koje će svim svojim nastojanjem htjeti baštiniti to kraljevstvo.

3.3. S tim rečeno, danas, popularna istina o Božiću (usmena tradicija) podrazumijeva otprilike ovo: „Božić je dolazak mira između ljudi. Kada bismo kao čovječanstvo svi skupa povjerovali u duh Božića, ne bi bilo više rata, svađa ili bilo koje druge vrste zla za koju danas znamo. Kada bismo samo mogli shvatiti smisao Isusova života, Isus bi u našim srcima eliminirao mržnju i okrutnost koja postoji između ljudi. Kada bismo samo...”

BITNO JE ŠTO APOSTOLI KAŽU

4. Da li je to istina? Ja vjerujem da nije. Ali i to nije bitno, bitno je što apostoli kažu koja je prava slika Božića. Apostol Petar u *1. Petrovoj* 1,3–4 ovako piše: „Neka bude hvaljen Bog, Otac našeg Gospodina Isusa Krista! On nas u svom velikom milosrđu uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih ponovno rodi za živu nadu, za nepokvarljivu, neokaljanu, neprolaznu baštinu koja vam je spravljena na nebesima.”

4.1. Vjerujem da ista ideja leži u tekstu apostola Pavla i u tekstu apostola Petra. Što mislim pod tim? Pavao govori: „*Dok smo još bili u grijesima, On pokaza svoju ljubav prema nama.*” Apostol Petar govori: „*On nas probudi iz mrtvih i nanovo nas rodi za svoje kraljevstvo.*”

— Tko nas rodi? Bog nas rodi, to je dar, to je poklon, to ne dolazi od nas. —

4.2. Isto tako vidimo da Petar govori i opisuje kako će to kraljevstvo izgledati; ono će biti neokaljano, nepokvarljivo, sveto, pravedno, itd.

4.3. Kada pogledamo čovječanstvo kroz cijelu povijest, uviđamo da obećanje o kojem Petar ovdje govori još uvijek nije ispunjeno. Mi smo, kao i u prošlosti, čovječanstvo koje je sklono pokvarljivosti i zlu, i svako kraljevstvo koje je bilo i koje dan-danas postoji činilo je i čini svakakva zla i pokvarljiva djela. Po tome se da zaključiti da Bog još nije uspostavio svoje kraljevstvo na zemlji. Drugim riječima, apostol Petar govori o obećanju koje će se dogoditi u budućnosti.

4.4. Za razliku od popularnog vjerovanja (usmene tradicije), koje nas uči da će, samo ako povjerujemo u duh Božića, svijet postati puno bolje mjesto za život, apostoli Pavao i Petar nam govore da Bog mora uspostaviti svoje pravedno kraljevstvo na zemlji. To nije naša odluka, to je Božja odluka kada će se sve to dogoditi. U *1. Petrovoj* 1,5 Petar nam piše da će se sve to objaviti u posljednje vrijeme.

4.5. Netko će možda reći: „*Ovdje se u ovom tekstu ne radi o fizičkom kraljevstvu na zemlji, ovdje se radi o vječnom životu na 'nebesima', to jest o duhovnom kraljevstvu, pa i sam Petar nam piše o neprolaznoj baštini koja nam je spravljena na nebesima.*” I naravno, ako doslovno čitamo tekst, i još k tome kroz leće kršćanske tradicije, onda se tekst tako i tumači.

4.6. Ali kada apostol Petar, kao Židov, razmišlja o kraljevstvu, on govori o kraljevstvu koje je Bog obećao kralju Davidu. Bog je kralju Davidu obećao da će njegov potomak (mi znamo da je to Isus)

pravedno vladati nad Izraelom i ostatkom svijeta, i kada se Isus vrati po drugi put, to će se obećanje ispuniti¹.

4.7. Ali netko će pitati: „*Koje je onda značenje riječi kada Petar kaže da je to spravljeno na nebesima? Zar to nije jasna izjava Petra da se to kraljevstvo nalazi na nebesima, a ne na zemlji?*“ Moramo razumjeti misao i ideju koja leži iza autorovih riječi.

4.8. Kada autori Biblije govore o nebesima, oni govore o mjestu gdje nijedno stvorenje ne može doći. To nisu naša nebesa unutar stvorenog poretka, to je mjesto gdje prebiva naš transcendentni Bog, koji je *izvan prostora i vremena*. I ako je On nešto odlučio u svojim nebesima, onda će se to tako i dogoditi unutar naše realnosti.

4.19. Drugim riječima, apostol Petar nas ohrabruje da ništa i nitko ne može promijeniti volju Onoga koji prebiva u nebesima. Ako je On odlučio dati nekome to obećanje (baštinu), onda će se to tako i dogoditi na zemlji gdje mi živimo.

—Mi nikada nećemo lebdjeti na nebesima kao duhovna bića koja nemaju tijelo. To nije biblijska perspektiva. Mi smo stvoreni kao ljudska bića i uvijek ćemo biti ljudska bića.—

BEZ KRALJA NEMA MIRA

5. U redu, idemo polako dalje. Kada bi svi ljudi na zemlji povjerovali u isto vrijeme u duh Božića – kako nas usmena tradicija uči – vjerujem da mir ne bi došao na zemlju! Zašto? Zato jer mi sami, bez njega (Isusa), ne možemo uspjeti u tome! Ako on doslovno fizički ne vlada kao vrhovni kralj, kao pravedni kralj koji ima najjaču vojnu, političku i ekonomsku moć na svijetu, mir nikada ne može biti uspostavljen među grešnim i zlu sklonim ljudima. Ono uvijek tinja u nama i uvijek hoće, i zbog toga mi ne možemo sami stvoriti takvo društvo. Mi trebamo kralja koji je svet i pravedan da bismo stvorili društvo koje uživa u miru i blagoslovu.

5.1. Apostol Petar nam u *1. Petrovoj* 1,6–7 piše: „Zato ćete klicati od radosti, iako sad za kratko vrijeme – ako treba – morate biti ožalošćeni raznovrsnim kušnjama, da se vjerodostojnost vaše vjere, dragocjenija od raspadljivog zlata koje se kuša vatrom, otkrije na hvalu, slavu i čast o objavljivanju Isusa Krista.“

5.2. Kako je izgledao život jednog apostola ili nekog drugog vjernika koji je slavio rođenje Isusa Krista? Iako su slavili i ljubili dan kada je Isus rođen, njihov život je bio iscrtan nevoljama, odbačenošću i progonstvom. Sam Isus je rekao: „*Nemojte misliti da sam došao donijeti mir na zemlju. Nisam došao da donesem mir, nego mač. Jer dođoh učiniti razdor: sin protiv njegova oca, kćer protiv majke i snaha protiv svekrve; čovjekovi neprijatelji bit će njegovi ukućani*“².

5.3. Izjava našeg Gospodina Isusa potpuno je različita od ideje koju nam usmena tradicija želi servirati. Isto tako, Isusova izjava ide ruku pod ruku s onim što nam je apostol Petar napisao iznad, a

¹ Ako želite pročitajte propovijed br. 10 (Evandjelje po Luki 1,67-80). „Zaharijin Hvalospjev“ jako lijepo opisuje kraljevstvo Božje; kome je obećano, i gdje će se ispuniti.

² Matej 10,34–36

to je da moramo proći – ako treba – kroz razne nevolje dok smo ovdje, ali te nevolje će ultimativno proslaviti našeg Oca; one su vrijednije od svega što čovjek smatra vrijednim u ovom životu. Vrijednije su i od zlata.

5.4. Naša vjera će biti svijetu – ako je, naravno, autentična – luda, neshvatljiva i, na kraju, odbojna. Ali u očima anđela na nebu, u očima našeg Boga Oca i Gospodina Isusa Krista, ona je slavna, ona je najdragocjenija i najbitnija; ona slavi našeg Boga koji nam je vjeru i dao kao besplatan dar. Taj dar nas vodi do spoznaje i ljubavi prema našem Stvoritelju.

5.5. Ali taj dar nas isto tako čini izopćenicima u ovom svijetu. On nas čini pogrešno shvaćenima, prezrenima, a možda i progonjenima. Pravi apostolski Božić nam ne donosi mir, on nam ne donosi sreću u ljudskim odnosima, on nam često donosi tugu i bol.

5.6. Nedavno sam jednoj sestri rekao: „*Ovi dani mi donose i tugu i sreću. Tugu, jer iz godine u godinu – otkako hodam s Kristom – uviđam da većina ljudi ne želi znati o pravom značenju Božića. A sreću, jer smo ja i moja žena blagoslovljeni od Boga da spoznamo apostolsko značenje Božića.*“

TO ĆE BITI TAJ DAN

6. Netko će možda reći: „*Tko bi htio takav Božić, tvoj Božić zvuči tužno i depresivno, ja hoću darove, bor, filmove o Djeda Mrazu, kolače, kamin, pjesme...*“ I ja hoću to sve, ali istina o pravom Božiću mi je bitnija... motivacija, usprkos svemu što moramo proći, veličanstvena je i iznad ljudskog razuma, i samo spasonosno srce razumije tu istinu, a Petar nas podsjeća na nju dok nam u 1. Petrovoj 1,8 piše: „*Njega ljubite, iako ga niste vidjeli. Još ga ne vidite, ali u njega vjerujte i kličite od radosti neizrecivim i proslavljenim veseljem, jer postižete svrhu svoje vjere: spasenje duše.*“

6.1. Idemo probati opisati kršćanina koji se raduje Onome kojeg nikada nije vidio. Kako su apostoli živjeli božićnu poruku i nakon toga je prenosili drugima. Vjerujem da je ovo što ću sada reći bila glavna misao u umu i srcu – u najdubljem postojanju samih apostola – kada su drugima proklamirali apostolski Božić: „*Isus nije došao donijeti mir između ljudi, on je došao donijeti rat. On je došao voditi odlučujuću bitku u ratu između dobra i zla, došao je donijeti nadu u pobjedu odabranima koji su usred te bitke. Božić ne znači ‘mir’, Božić znači ‘pobjeda’. Božić ne znači prestanak nevolja, on znači ohrabrenje koje nas vodi ka ustrajanju u našoj vjeri usprkos nevoljama koje podnosimo. Doći će dan kada ćemo moći odložiti naša oružja, doći će dan kada ćemo se moći prestati boriti sa zlom koje prebiva u nama i oko nas.*“

6.2. Bog taj dan zove: „Dan Gospodnji.“ To je dan kada će Bog Otac doslovno fizički, kroz svoga Sina Isusa Krista, uspostaviti svoje kraljevstvo na zemlji. I tada ćemo mi, koji ga nismo vidjeli, gledati lice u lice i slaviti ga. Mi koji smo bili progonjeni, tada ćemo biti proslavljeni. Taj dan ćemo postati svećenici Božji³, i oni koji su nas progonili morat će se pokoriti našem pravednom kralju Isusu, a mi ćemo ih učiti o Božjoj pravednosti, ljubavi, milosti i Njegovoj svetosti.

---

³ 1. Petrova 2,9

6.3. Ali taj dan još nije došao. U međuvremenu, pravo značenje Božića je ovo: „Naš heroj, naš budući kralj, došao je usred bitke da se bori za naše živote i duše, on je potjerao našeg neprijatelja u bijeg, a dijete Božje zbog te nade slavi Božić jer više nije mrtvo⁴.“ Ono slavi Božić jer više nije rob grijeha kao što je nekada bilo. Pogled djeteta Božjeg usmjeren je prema obećanju koje će Bog jednog dana ispuniti kroz svoga Sina Isusa Krista.

6.4. Drugim riječima, dok su Marija, Josip, magi i pastiri gledali to malo dijete u jaslama, oni nisu vidjeli nevino dijete koje je sada donijelo mir i radost na zemlju. Oni su u svojim očima vidjeli budućeg kralja koji će jednoga dana biti moćan, neustrašiv, svet i pravedan. Vidjeli su kralja koji će jednoga dana napokon pobijediti zlo na zemlji. A oni koji mu pripadaju napokon će uživati u tom miru i sami će promovirati taj mir ostatku svijeta kada postanu svećenici Božji.

SAMO JE U BOGU MIR DUŠO MOJA

7. Prije samog kraja, pokušat ću izvući nekoliko primjena za nas danas koji slavimo Božić. Božić nije nešto što slavimo nekoliko tjedana u godini, gdje pokušavamo zamagliti realnost koja se događa oko nas. Taj privremeni i lažni mir nije i ne može nam donijeti Božji mir koji On želi za nas.

7.1. Ako odlučimo povjerovati u apostolski Božić, onda se obvezujemo boriti se sa zlom do kraja našeg života. Zašto? Zato jer nam je Bog obećao POBJEDU NAD ZLOM! Kada pojedinac kroz svoj život stvarno dođe do te istine i osobno se obveže da će ustrajati u vjeri, on postaje slobodan od prividne, lažne i privremene radosti božićnog mira koju nam naša kultura promovira.

7.2. nemojte me krivo shvatiti, volim ponoćke u crkvi, paljenje badnjaka, prekrasne božićne čestitke od obitelji i prijatelja, adventske događaje po gradovima, klizališta, božićne štandove pune hrane, slastica i lampica. Obožavam božićnu glazbu koju sviraju uživo na gradskim trgovima — a mi skupa plešemo i smijemo se uz ritam glazbe, obožavam...

7.3. Ali to nije temelj moje radosti. Temelj moje radosti je dolazak Kralja koji će jednoga dana pobijediti zlo na zemlji. I zbog toga ja mogu u komercijalnom Božiću iskreno uživati.

—Ja ne tražim mir u njemu, svjestan sam da mi ga ne može dati.—

7.4. Mogu li bez njega? Apsolutno. Ali ako živim u vremenu u kojem mogu trenutno uživati u toplini doma s okićenim borom u kutu i pjevati pjesme sa svojom obitelji — zašto to ne bih činio? Ja na to gledam kao na blagoslov od Boga našega.

7.5. Imam i kratku poruku za nas koji smo roditelji. Vjerujem da ne bismo trebali uskraćivati svojoj djeci radost komercijalnog Božića, ali isto tako moramo ih upozoravati na farizejski kvasac koji živi među nama (usmena tradicija crkve).

7.6. Isto kao što su to činili Isus i apostoli, naša je dužnost djecu učiti o apostolskom Božiću. To trebamo činiti zbog nade da će i oni jednoga dana uvidjeti koliko je lažan i privremen mir o kojem nas uči naša kultura. Možda će se i naša djeca jednoga dana osobno obvezati sudjelovati u borbi protiv

---

⁴ Efežani 2,1-6

zla, možda će i oni htjeti ustrajno slijediti put ka tom daru koji nam Bog želi dati, a to je spasenje duše.

—To je najbitnija poruka Božića i to je najveličanstveniji dar koji mogu dobiti naša djeca ispod bora ove godine.—

7.7. Za kraj, postoji vrijeme mira i vrijeme nemira u životu jednog vjernika. Sve je to proces kroz koji mora proći dijete Božje. Kada dođe vrijeme da me moja kultura progoni zbog mojih uvjerenja, zbog moje prave ljubavi, a to je: „Zašto je Krist stvarno došao na zemlju“, onda neka tako bude, jer za tu istinu — nadam se — spreman sam umrijeti ako treba.

7.8. Nadam se da će vam ovaj članak pomoći u vašoj odluci: želite li privremeni i lažni mir, ili želite vječni i istiniti mir. Kralj David nam je u *Psalmu* 62,6–7 ovako napisao: „Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu spasenje; utvrda moja, nikad se neću pokolebati.“